

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 6C/124/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211207428
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agneša Néveryová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4211207428.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci navrhovateľky: Telefónica Slovakia, s.r.o., IČO: 35 848 863, so sídlom Bratislava, Einsteinova 24, v konaní zast. JUDr. Mariánom Chovancom, advokát so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 60 proti odporcovi: A. L., nar. X.X.XXXX, bytom J., G. XXX/XX, v konaní zast. Mgr. Cyntiou Takács Szalai, advokátka so sídlom Komárno, M. R. Štefánika 6, o zaplatenie 344,40 Euro s prísl., sudkyňou JUDr. Agnešou Néveryovou takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 27.12.2007 pod bodom 2.3 v časti: "ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10.376,- Sk" je ako neprijateľná, neplatná.

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľka je povinná odporcovi zaplatiť náhradu trov konania k rukám Mgr. Cyntia Takács Szalai advokátky do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku v sume 81,78 Euro.

odôvodnenie:

Dňa 28.4.2011 navrhovateľka súdu doručila návrh, ktorým sa domáhala, aby súd odporcu zaviazal zaplatiť jej 344,40 Euro spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne za čas od 21.5.2008 do zaplatenia a trovy konania na tom skutkovom základe, že s odporcom dňa 27.12.2007 uzatvorila zmluvu o pripojení, ako aj dodatok k tejto zmluve. Na základe tejto zmluvy odporca využíval služby verejnej mobilnej rádio telefónnej siete a jej uplatnená pohľadávka vznikla ako povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 12.7.2011 č.k. 6C/224/2011-39 návrh v celom rozsahu zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V dôsledku odvolania navrhovateľky tento rozsudok tunajšieho súdu bol zrušený uznesením Krajského súdu č.k. 5Co/8/2012-54 zo dňa 31.1.2012 a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Súd vykonať dokazovanie vypočutím navrhovateľky nemohol, pretože tá svoju účasť ospravedlnila a vec žiadal prejednať v jej neprítomnosti.

Právna zástupkyňa odporcu žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že je bezpochybné, že medzi účastníkmi bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, ako aj jej dodatok. V bode 2.3 Dodatku k zmluve o pripojení medzi účastníkmi bola dohodnutá zmluvná pokuta pre prípad porušenia „niektorej“ zmluvnej povinnosti odporcom vo výške 10.376,- Sk, t.j. 344,40 Euro. Toto dojednanie treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože slovné spojenie „niektoré porušenie“ je tak formulované, že umožňuje dodávateľovi uplatniť si nárok na zmluvnú pokutu pri akomkoľvek porušení zmluvnej

povinnosti, výška zmluvnej pokuty sa neodstupňuje od závažnosti porušenia zmluvných povinností a nezohľadňuje čas, po ktorý odporca si neplnil svoje zmluvné povinnosti a takto zmluvná pokuta bola dojednaná jednoznačne a výrazne v neprospech odporcu, pretože len pre odporcu ako spotrebiteľa bola dojednaná zmluvná pokuta a tým nastala značná nerovnováha v právach a povinnostiach tohto spotrebiteľského vzťahu Dojednanie o zmluvnej pokute v zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je absolútne neplatné.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu zmluvy o pripojení zo dňa 27.12.2007, jej dodatku z toho istého dňa, faktúry č. 5100220250, VZP navrhovateľky a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Účastníci konania uzatvorili dňa 27.12.2007 zmluvu o pripojení, ako aj Dodatok k tejto zmluve. Navrhovateľka faktúrou č. 5100220250 zo dňa 13.5.2008 vyfakturovala odporcovi 344,40 Euro (10.375,50 Sk) ako zmluvnú pokutu a deň splatnosti tejto faktúry je 20.5.2008. V tomto konaní navrhovateľka sa domáha zaplataenia svojej pohľadávky, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu v sume 344,40 Euro.

Podľa § 52 ods. 1-4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. §-u 54 ods. 1 - 3 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. §-u 53 ods. 1 - 5, 9 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa ust. §-u 52 ods. 1,2 OZ v znení účinnom do 31.10.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právnej vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. §-u 2 písm. a), b) Zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.10.2008 na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu, alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti a predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka, alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby.

Podľa ust. §-u 544 ods. 1 a 2 OZ ak strany dojednanú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne dojednaním musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ust. §-u 43 ods. 1 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti, alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa ust. §-u 43 ods. 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa ust. §-u 43 ods. 3 písm. c) Zákona o elektronických komunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa ust. §-u 43 ods. 5 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení podľa písm. b), ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po splatnosti, podľa písm. e), ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa ust. §-u 42 ods. 1 písm. a) Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa účtovacieho obdobia, to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095,21/4/1993, strana 29-34) túto smernicu je nevyhnuté využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len, ak súd má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, čiže určiť, či je podmienka nečestná. Iba takto je možné chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke.

Navrhovateľka ako právny dôvod vzniku svojho uplatneného nároku prioritne udáva zmluvu o pripojení zo dňa 27.12.2007, ako aj jej dodatok, preto súd predovšetkým sa musel zaoberať s tým, či táto spotrebiteľská zmluva a jej dodatok bola uzatvorená v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami.

Je totiž bezpochybné a z výsledkov vykonaného dokazovania aj vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľská zmluva je každá zmluva, kde na jednej strane vystupuje veľký počet spotrebiteľov, ktorí nemôžu individuálne dojednávať podmienky spotrebiteľskej zmluvy, a na druhej strane dodávateľ, ktorý poskytuje tovar či služby obyvateľstvu. Charakteristickou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená (na predtlačení formulároch) a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom.

Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak vlastným zavinením (porušením zmluvnej povinnosti) nesplní dlh vôbec alebo ho nesplní riadne a včas (§ 559 ods. 2), a to aj vtedy, keď porušením povinnosti veriteľovi nevznikla škoda. Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v tom, že hrozba majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas, ho má viesť k včasnému a riadnemu plneniu. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec, alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť.

Uplatnený nárok navrhovateľky na zaplatenie zmluvnej pokuty súd zamietol z dôvodu, že určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky o dojednaní zmluvnej pokuty. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, na základe ktorej nevzniká právo navrhovateľovi na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dojednanie zmluvnej pokuty súd považoval za neprijateľnú podmienku jednoznačne poškodzujúcu spotrebiteľa, predovšetkým preto, že toto dojednanie nezohľadňuje vôbec dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy ani iným hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty (napr. výškou nedoplatku za poskytnuté služby), ale od odporcu, ako aj od ostatných spotrebiteľov sa požaduje zaplatenie zmluvnej pokuty v plnej výške. Pri uzatváraní sporných právnych úkonov medzi účastníkmi bol použitý štandardný formulár s vopred určenými podmienkami a obsahom a preto spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah. Táto skutočnosť je zvýraznená aj použitím nevýrazného malého písma na predtlačí a navyše výška zmluvnej pokuty je určená bez ohľadu na výšku záväzku spotrebiteľa.

Podľa názoru súdu sama tá skutočnosť, že dodávateľ poskytuje možnosť nadobudnutia mobilného telefónu za „akciovú cenu“ pri využívaní určitého jeho programu poskytovania služieb, bez reálnej možnosti spotrebiteľa už v čase uzavretia zmluvy poznať skutočný obsah „benefit“-u ponuky dodávateľa, vnáša do tohto právneho vzťahu značný nepomer a majúcu dopad aj na vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu. To, že dodávateľ má zverejnený cenník svojich služieb na internete resp. že tie sú k dispozícii v každej jeho predajni súd nepovažuje za reálnu možnosť pre spotrebiteľa spoznať obsah „benefitu“ ponúkanej akcie a to preto, lebo bežný spotrebiteľ „jazyku „ týchto ťažko môže rozumieť. V týchto totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa. Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dojednanie účastníkov o zmluvných pokutách v dodatkoch k zmluvám o pripojení, sú neprijateľné a preto podľa ust. § 53 ods. 4 OZ a aj podľa § 39 OZ je neplatné. Z tohto dôvodu súd uplatnený nárok navrhovateľky na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Súd považuje za potrebné uviesť, že implementáciou práva Európskej únie sa v súdnych konaniach kladie dôraz na spotrebiteľa, čo sa prejavuje v povinnosti súdu ex offio poskytnúť a zabezpečiť právnu ochranu spotrebiteľa, ktorý v spotrebiteľských vzťahoch vystupuje ako slabšia zmluvná strana.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania v sume 81,78 Euro, čo predstavuje trovy jeho právneho zastúpenia advokátom a to podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z.: za dva úkony právnej služby po 26,56 Euro, režijný paušál 1 x 7,41 Euro, 1 x 7,63 Euro a DPH 20 % v sume 13,62 Euro, spolu teda 81,78 Euro.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na podpísanom súde v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ odvolaním domáha.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (exekučný poriadok) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.